

TÁJÉKOZTATÁS

az engedély nélküli kutak (fúrt, ásott, vert)
vízjogi fennmaradási eljárásához

Módosult a vízjogi engedély nélkül megépült kutak engedélyezési eljárásának határideje: 2023. december 31.

A kutak megépítéséhez, átalakításához, üzemeltetéséhez és megszüntetéséhez vízjogi engedély szükséges. Abban az esetben, ha a vízkivételt biztosító kút **vízjogi engedély nélkül került megépítésre**, vagy attól eltérően került megvalósításra, **fennmaradási – üzemeltetési - engedélyt kell kérni.**

Az egyes törvényeknek a polgárok biztonságát erősítő módosításáról szóló 2020. XXXI. törvény 20.§-a módosította a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 29. § (7) bekezdésében foglaltakat az alábbiakra:

*„(7) **Mentesül a vízgazdálkodási bírság megfizetése alól az a létesítő vagy üzemeltető, aki az egyes törvényeknek a polgárok biztonságát erősítő módosításáról szóló 2020. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Vgtv.mód3.) hatálybalépését megelőzően engedély nélkül vagy engedélytől eltérően létesített vagy üzemeltet felszín alatti vízkivételt biztosító vízellátási létesítményt, ha a vízjogi fennmaradási engedélyezési eljárást 2023. december 31-ig kérelmezi.**”*

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Kormányrendelet alapján **a jegyző engedélye szükséges** olyan kút létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez, amely

a következő feltételeket együttesen teljesíti:

- a kút nem érint karszt- vagy rétegvizet, 500 m³/év vízigénybevétel alatti,
- a kút épülettel rendelkező ingatlanon van,
- magánszemély a kérelmező,
- a kút házi ivóvízigény és a háztartási igények kielégítését szolgálja; a kút nem gazdasági célú vízigényt szolgál.

Amennyiben a háztartási vízigény, a házi ivóvízigény kielégítését szolgálja, szükséges a vízminőség évenkénti vizsgálatának elvégzése.

A kérelem benyújtásához szükséges formanyomtatványt a hivatalban lehet igényelni.

Kérelemhez mellékelni kell:

- Ivóvízcélú felhasználás esetén a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet szerinti vízminőség-vizsgálat eredményét igazoló dokumentum.
- Helyszínrajz
- Fényképfelvétel a kútról és környezetéről.

Továbbá fúrt kút esetében:

Magánszemély esetében a jegyzői engedélyes talajvízre, parti szűrésű vízre szűrőzött kúthoz NEM kell tervezői végzettség. A dokumentumot kútfúrási jogosultsággal rendelkező szakember írja alá. (A végzettséget igazolni kell!)

Ásott (vert) kút esetében:

A fennmaradási engedély ügyintézéséhez NEM kell kútfúró végzettség, e kutakat a tulajdonos is engedélyeztetheti és aláírhatja.

Az eljárás a vízügyi és a vízvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 13/2015. (III. 31.) BM rendelet 1. melléklet 58/a pontja alapján mentes az igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettség alól.

Gyakori kérdések a kutak engedélyeztetése során:

Mikor nem a jegyző engedélyezi a kút fennmaradását, létesítését?

Amennyiben az előző feltételek közül bármelyik nem teljesül, akkor nem a jegyző, hanem az illetékességgel rendelkező Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság hatáskörébe tartozik a kút fennmaradási (létesítési) engedélyezési eljárása.

Mit jelent a gazdasági célú vízigény?

Gazdasági célú vízigénynek minősül minden, a háztartási igénytől eltérő, azt meghaladó vízigény. A gazdasági célú vízigénybe beletartozhat a locsolás vagy az állatitálás is, amennyiben ezzel az engedélyes nem a saját háztartási igényeit elégíti ki, azaz a víz használatával gazdasági haszonnal járó tevékenységet végez.

Milyen végzettséggel kell rendelkezni annak a személynek, aki elvégzi a kútfúrást illetve igazolást állít ki a fúrt kútról?

A felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkútfúrás szakmai követelményeiről szóló 101/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet 13. § (2) bekezdésének való megfelelés igazolása.

*(A felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkútfúrás szakmai követelményeiről szóló 101/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet 13. § (2) bekezdése: **Kút kivitelezését – beleértve annak felújítását, javítását és megszüntetését is – az végezheti, aki a) az Országos Képzési Jegyzék szerint vízkútfúró szakképesítést szerzett, vagy olyan szakirányú középfokú végzettséggel rendelkezik, amelyhez tartozó tantárgyi képzés és vizsga a kút kivitelezésének elméleti és gyakorlati szinten történő elsajátítását igazolja, vagy szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkezik és kút-kivitelezési jogosultsággal rendelkező személy az elsajátított kút-kivitelezési gyakorlatot számára igazolja, valamint b) a vízkutatási és vízfeltárási célból végzett fúrási, kútpítési, kúttisztítási, kútfelújítási, kútjavítási berendezésre vonatkozóan a bányafelügyelet által kiadott, a bányafelügyelet műszaki-biztonsági előírásainak való megfelelést tanúsító igazolásával, vagy a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló miniszteri rendelet szerinti EK megfelelőségi nyilatkozattal rendelkezik.**)*

Mi dönti el az alkalmazott kérelem fajtáját? (fennmaradási (üzemeltetési), létesítési)

A kutak megépítéséhez, átalakításához, üzemeltetéséhez és megszüntetéséhez vízjogi engedély szükséges. A jegyzői engedélyezés alá tartozó kutakra az engedély fajtáját, **a kút létesítésének időpontja határozza meg.**

- Ha az ásott vagy fúrt kút **1992. február 15. napja után létesült, akkor fennmaradási engedélyt kell kérni.**
- Ha az ásott kút 1992. február 15. napja előtt *jogszerűen létesült*, akkor üzemeltetési engedélyt kell most kérni.

Jogszerű volt az ásott kút építése 1992. február 15-e előtt, ha a kút létesítésénél az alábbi feltételek együttesen fennálltak:

- a kút mélysége az első vízáadó réteget követő záró-réteget nem haladja meg,
- élővízfolyás, csatorna, állóvíz medrétől legalább 20 méter, szennyező forrásoktól (pl: istállótól, óltól), egyéb kutaktól, épületektől és telekhatártól az építési előírás szerinti távolságra van,
- nem haladja meg a háztartás (háztáji gazdaság) indokolt vízszükségletének kielégítéséhez szükséges mértéket,
- ha az ásott kút **1992. február 15. napja előtt nem jogszerűen** létesült, akkor most fennmaradási engedélyt kell kérni.
- ha a fúrt kút **1992. február 15. napja előtt** létesült, akkor üzemeltetési engedélyt kell kérni.

Mit jelent egy háztartásban az 500m³/év mennyiség?

A kútból maximálisan 500 m³/év mennyiséget lehet kitermelni. Az 500 m³/év mennyiség napi bontásban átlagosan 1,37 m³/nap vízkivételt tesz lehetővé. Azonban a háztartási vízkivétel zöme jellemzően vegetációs időszakban, a nyári hónapokban történik locsolási célra, mellyel szemben a téli vízhasználat alárendelt. Így a nyári hónapokban a vízkivétel mértéke a számolt átlagos napi vízkivételt meghaladhatja. Hazánkban átlagos házi vízigényként 60-100 liter/fő/nappal lehet számolni komfortfokozattól függően, ugyanez számos állatonként 80-120 liter/nappal, a locsolásra pedig 4 hónapra átlag 1 liter/m²-rel.

Mi alapján lehet eldönteni, hogy a kút érint-e karszt- vagy rétegvizet?

A jegyző által engedélyezhető kút **csak talajvizet és/vagy parti szűrésű** vízkészletet használhat fel. Nem történhet a vízkitermelés rétegvízből, vagy karsztvízből. Magyarországon **a talajvizek átlag mélysége** a hegy-és dombvidéki területek kivételével ritkán haladja meg a **20 métert**, ezért amennyiben a létesítési engedély iránti kérelemben ezt meghaladó mélység szerepel, vizsgálni kell, hogy a kút valóban talajvízáadó rétegre létesül-e. E tekintetben a területileg illetékes vízügyi igazgatóságtól kérhető eligazítás.